

Sygn. akt VII Ka 49/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 lutego 2020 roku

Sąd Okręgowy w Olsztynie w VII Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący: SSO Leszek Wojgienica

Protokolant: st. sekr. sąd. Monika Tymosiewicz

przy udziale prokuratora Prokuratury Okręgowej Piotra Mischczaka

po rozpoznaniu w dniu 12 lutego 2020 roku sprawy P. K., syna B. i W., urodzonego (...) w B., oskarżonego z art. 178a § 1 kk, na skutek wniesionej na niekorzyść oskarżonego apelacji prokuratora od wyroku Sądu Rejonowego w B. z dnia 27 listopada 2019 roku, w sprawie (...)

Na podstawie art. 437 § 2 kpk, z powodu konieczności przeprowadzenia na nowo przewodu w całości, zaskarżony wyrok uchyla i sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w B..

FORMULARZ UZASADNIENIA WYROKU SĄDU ODWOŁAWCZEGO (UK2)

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	VII Ka 49/20
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
1. CZEŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Rejonowego w B. z dnia 27 listopada 2019 roku, w sprawie (...)

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy
oskarżyciel prywatny
obrońca
oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego
inny

1.3. Granice zaskarżenia

1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia		
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości	
# w części	#	co do winy
#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
1.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany	

	w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przepadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

2.1.1. Fakty uznane za udowodnione

Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	

2.2. Ocena dowodów

2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu

2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu

3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków	
--	--

Lp.	Zarzut	
	<p>1/ mająca wpływ na treść orzeczenia obraza przepisów postępowania, to jest art. 7 kpk, polegająca na dowolnej ocenie przeprowadzonych dowodów w zakresie określenia charakteru drogi, po której w dniu 22 maja 2019 roku kierował samochodem oskarżony P. K., czego wynikiem jest błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na jego treść, poprzez ustalenie, że oskarżony P. K. w chwili jego zatrzymania do kontroli przez funkcjonariuszy policji nie kierował samochodem w ruchu lądowym, a droga po której się poruszał nie jest drogą publiczną, a gruntową drogą rolną, czego wynikiem było uniewinnienie oskarżonego od zarzucanego mu czynu, podczas gdy gruntowna i wszechstronna ocena materiału dowodowego wskazuje, że ustalenia sadu nie są prawidłowe i oparte na niekompletnym materiale dowodowym, przez co decyzja o uniewinnieniu oskarżonego od zarzucanego mu czynu jawi się niezasadną;</p> <p>2/ mająca wpływ na treść orzeczenia obraza przepisów postępowania, a mianowicie art. 170 § 1 pkt 2 kpk, polegająca na niezasadnym oddaleniu wniosków dowodowych oskarżyciela publicznego o zwrócenie się do Burmistrza B. o informację, czy droga gruntowa między miejscowościami K. – M. jest drogą publiczną oraz o nadesłanie mapy Gminy B. z siecią dróg publicznych, w szczególności z uwzględnieniem okolic miejscowości K. i M. w sytuacji, gdy przeprowadzenie tych dowodów pozwoliłoby jednoznacznie ustalić, czy droga po</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p> <p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p> <p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>

	<p>której w dniu 22 maja 2019 roku kierował samochodem osobowym marki M. (...) o nr rej. (...) w stanie nietrzeźwości oskarżony P. K. ma status drogi publicznej lub na której odbywa się ruch lądowy;</p> <p>3/ obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu, a mianowicie art. 178a § 1 kk poprzez przyjęcie, że gruntowa droga rolna, po której w dniu 22 maja 2019 roku P. K. kierował w stanie nietrzeźwości samochodem osobowym marki M. (...) o nr rej. (...) nie jest miejscem, na którym odbywa się ruch lądowy w sytuacji, gdy droga ta jest faktycznie dostępna dla użytkowników ruchu i wykorzystywana dla ruchu pojazdów przez co należy uznać, iż kierowca popełnia przestępstwo bowiem porusza się w ruchu lądowym.</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		
<p>Odniesienie się do poszczególnych zarzutów środka odwoławczego w izolacji do pozostałych nie pozwoliłoby na właściwe zrozumienie rozstrzygnięcia sądu odwoławczego. By zarzuty te rozważyć i przeanalizować, wyprzedzając tym samym uwagi odnoszące się do ich zasadności lub bezzasadności, należy poczynić kilka uwag natury ogólnej, wprowadzających w obszar problemu, z którym wypada się zmierzyć.</p> <p>Dziwi, że autor apelacji postawił zarzut obrazy prawa materialnego kwestionując równocześnie ustalenia faktyczne, tudzież podważając kompletność materiału</p>		

dowodowego, który miałby posłużyć dla zgodnego z prawdą materialną odtworzenia faktów. Wszak wadliwość procesu dopasowania normy prawnej do ustaleń faktycznych można podważać tylko wówczas, gdy materiał dowodowy jest kompletny, a ustalenia faktyczne ocenione jako prawidłowe. Do ustaleń tych zaliczyć należy również kwalifikację drogi, po której jechał samochodem osobowym oskarżony, oczywiście z punktu widzenia jej dostępności dla użytkowników ruchu, a nie jej charakteru wynikającego z zaliczenia do określonej kategorii. Zresztą sąd a quo tę zależność również dostrzegł, a z uzasadnienia zaskarżonego wyroku nie można wywodzić, że ograniczył swoje rozważania jedynie do wykluczenia drogi, po której jechał oskarżony z kategorii dróg publicznych. Dostrzegając niewystarczającą wnikliwość w wyjaśnieniu charakteru drogi, po której poruszał się oskarżony kiedy został zatrzymany przez policję, a w konsekwencji przedwczesność uznania tej drogi za drogę, po której nie odbywa się ruch lądowy – o czym w dalszej części uzasadnienia – zasadnym jest wykluczenie możliwości postawienia zarzutu obrazy prawa materialnego w związku z niekompletnością materiału dowodowego pozwalającego na ustalenie, po jakiej drodze faktycznie poruszał się oskarżony – wyłączonej z ruchu lądowego, czy też takiej – po której ruch się odbywa. Podkreślić w tym miejscu wypada, że autor apelacji nie kwestionował tych ustaleń faktycznych, które poprzedzały interwencję policji bezpośrednio ukierunkowaną na zatrzymanie oskarżonego. Nie kwestionował zatem również tego, że nim

oskarżony pojechał samochodem drogą M. – K., skręcając następnie w drogę odchodzącą od tejże drogi, w stanie nietrzeźwości się nie znajdował, albowiem alkohol miał spożyć później. Jakże istotne to ustalenie niechaj świadczy to, że kiedy oskarżony został zatrzymany przez policję nie poruszał się drogą M. – K., albowiem na tą drogę „powrotnie” nie wjechał. Można w tym miejscu postawić pytanie, czy zatem już li tylko to ustalenie nie niweczy pozostałych zarzutów środka odwoławczego, skoro w akcie oskarżenia zarzucono oskarżonemu, że czyn popełnić miał jadąc drogą M. – K.. Wszak wyeliminowanie przez sąd a quo możliwości kierowania przez oskarżonego samochodem w stanie nietrzeźwości, bezpośrednio po tym jak wyjechał z domu po kłótni z żoną, mogłoby być przyczynkiem do rozważenia kwestii, czy autor aktu oskarżenia sformułował go w oparciu o ustalenie stanu nietrzeźwości oskarżonego bezpośrednio po wyjeździe z domu, kiedy jechał w kierunku pola, na którym miał się zatrzymać i spożyć alkohol, czy też miał w zasięgu cały obszar ewentualnej bezprawności, do momentu zatrzymania oskarżonego przez policję. Ponieważ tłem zarzutu jest zawsze określone zdarzenie historyczne sąd odwoławczy uznał, że czyn oskarżonego rozpatrywać należy jako objęty czasem od momentu wyjazdu z domu, do momentu zatrzymania przez policję. Stąd też wynika podstawa do rozważenia zarzutów obrazy przepisów postępowania oraz błędu w ustaleniach faktycznych. Już w tym miejscu wypada zasygnalizować, że okoliczności zatrzymania oskarżonego przez policję wymagają niezwykle starannego postępowania

dowodowego, albowiem w granicach zdarzenia historycznego należy rozstrzygnąć nie tylko zagadnienie, czy na drodze, na której oskarżony został zatrzymany odbywa się ruch lądowy, ale – w przypadku zakwestionowania takiej możliwości, czy zamiarem oskarżonego było kontynuowanie jazdy z powrotem do domu, albowiem wówczas czyn należałoby rozpatrywać w kategoriach stadialnej formy karalnego usiłowania. Są to rozważania jedynie teoretyczne, jednakowoż to właśnie one obnażają braki dotychczasowego postępowania dowodowego, w trakcie którego pominięto potrzebę wyjaśnienia kwestii dostępności dla innych uczestników ruchu drogowego drogi, po której jechał oskarżony z pola oraz korzystania z niej choćby przez mieszkańców pobliskiej zabudowanej nieruchomości, czy też zamiaru towarzyszącego oskarżonemu kiedy jechał tą drogą w kierunku drogi publicznej. Odpowiedzi na tak postawione pytania nie można udzielić na podstawie dowodów ujawnionych w trakcie postępowania poprzedzającego wydanie zaskarżonego wyroku. To, że droga którą poruszał się oskarżony w momencie zatrzymania przez policję nie jest drogą publiczną jest okolicznością, której dowodzi dostarczona przez oskarżonego i włączona do materiału dowodowego przez sąd odwoławczy mapa z SIP Miasta i Gminy B.. Na pytanie dokąd prowadzi droga, którą poruszał się oskarżony odpowiedzi w materiale dowodowym niestety brak. Sprawę komplikuje zupełnie nowa wiedza, która wynika wprost ze zdjęć zaliczonych do materiału dowodowego, również na wniosek oskarżonego. Okazuje się bowiem,

że po zjeździe z drogi publicznej droga ma rozwidlenie i prowadzi w różnych kierunkach. Jeden z tych kierunków to widoczna na zdjęciu z k. 81 nieruchomość zabudowana. Czyżby zatem była to droga dojazdowa do tej nieruchomości, a więc droga, po której odbywa się ruch lądowy? A jeżeli tak, to czy oskarżony został zatrzymany na tej drodze, czy też w miejscu, które na tym samym zdjęciu oznaczył znakiem „X”. W trakcie postępowania jurysdykcyjnego oskarżony dostarczył bowiem do materiału dowodowego zdjęcie, z którego wynika zupełnie inne miejsce zatrzymania samochodu w czasie kontroli policyjnej. Miejsce to jest już za rozwidleniem dróg, z których jedna ma prowadzić donikąd (pole), a druga do widocznej na zdjęciu z k. 81 zabudowanej nieruchomości. Już tylko w oparciu o przywołane fakty widać potrzebę przesłuchania funkcjonariuszy policji, którzy przeprowadzali interwencję na okoliczność miejsca, w którym samochód oskarżonego znajdował się w momencie kontroli jak też tego, czy oskarżony czekał na funkcjonariuszy, dojeżdżając jedynie w widoczne dla nich miejsce, czy też został zatrzymany w trakcie jazdy, którą zamierzał kontynuować. Tutaj odnawia się potrzeba wnikliwego wyjaśnienia celu jazdy oskarżonego, a więc, czy rzeczywiście – jak twierdzi – został zatrzymany po tym jak zakończył jazdę, czy też w czasie, kiedy zamierzał ją kontynuować, co powodowałoby potrzebę rozważenia jego zachowania w granicach karalnego usiłowania. Z relacji funkcjonariuszy policji wnioskować należałoby, że oskarżony został zatrzymany kiedy jechał w kierunku drogi M. – K.. Oskarżony temu

zaprzeczył wywodząc, że rozmawiał nawet przez telefon z policjantką, przekonującą go żeby wrócił do domu, a rozmowa ta miała mieć związek z wyrażoną przez niego groźbą popełnienia samobójstwa. Zgodnie z jego relacją wiedział, że jest poszukiwany, a zatem należy w trakcie przesłuchania jego żony i funkcjonariuszy policji wyjaśnić, czy rzeczywiście miała miejsce taka sytuacja i czy to za namową innych osób, w tym funkcjonariuszy policji oskarżony podjął decyzję o powrocie, a w konsekwencji, czy może być wiarygodną jego wersja, że wyjechał jedynie do miejsca, w którym mógł widoczny dla policjantów prowadzących jego poszukiwania. Wyjaśnienie tych wszystkich kwestii wymaga przeprowadzenia w całości przewodu sądowego i uzupełniania materiału dowodowego. Koniecznym jest ustalenie dokąd prowadzą drogi, po których poruszał się oskarżony. Cel ten można osiągnąć choćby poprzez dokonanie oględzin, a także przesłuchanie właściciela zabudowanej nieruchomości, widocznej na zdjęciu z k. 81, albowiem to do tej nieruchomości ma prowadzić droga od jej rozstaju z drugą drogą, która z kolei – wedle wyjaśnień oskarżonego – jest drogą polną, kończącą się w polu. Przesłuchanie żony oskarżonego i funkcjonariuszy policji winno natomiast zmierzać w kierunku wyjaśnienia, czy decyzja oskarżonego o powrocie została wymuszona i czy mogło być tak, że jego zamiarem było jedynie przejechanie w widoczne miejsce. Gdyby bowiem wersja oskarżonego znalazła potwierdzenie wówczas, nawet ustalenie, że jechał drogą, na której odbywa się ruch lądowy winno być analizowane przez

<p>pryzmat umniejszonego stopnia winy i społecznej szkodliwości czynu. Przeprowadzenie powyższych dowodów jest równoznaczne z przeprowadzeniem na nowo przewodu sądowego w całości i stąd zaskarżony wyrok uchylono przekazując sprawę do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji (art. 437 § 2 kpk w zw. z art. 438 pkt 2 i 3 kpk).</p>	
<p>Wniosek</p>	
<p>Wniosek o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji.</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>	
<p>Powody zostały przedstawione w części, w której sąd odwoławczy przeprowadził analizę zarzutów apelacyjnych.</p>	

<p>4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU</p>	
<p>1.</p>	
<p>Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności</p>	
<p>5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO</p>	
<p>5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji</p>	
<p>1.</p>	<p>Przedmiot utrzymania w mocy</p>

Zwi ę z le o powodach utrzymania w mocy	
5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot i zakres zmiany
Zwi ę z le o powodach zmiany	

5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji		
5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia		
1.1.		# art. 439 k.p.k.
Zwi ę z le o powodach uchylenia		
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości.	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwi ę z le o powodach uchylenia		
Niemожność dokonania ustaleń faktycznych, mogących ewentualnie prowadzić do zmiany zaskarżonego wyroku, co przecież jest możliwe zważając na treść art. 454 § 1 kpk, bez przeprowadzenia przewodu sądowego na nowo, w całości. Uwzględnienie jednego z zarzutów apelacji prokuratora czyniło nieodzownym nie tylko ponowne przesłuchanie świadków, ale również przeprowadzenie nowych dowodów.		

3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylenia		
5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
<p>Sąd pierwszej instancji winien uwzględnić w procesie gromadzenia materiału dowodowego uwagi zawarte w części analizującej zasadność poszczególnych zarzutów apelacyjnych. Oskarżyciel nie kwestionował ustalenia o spożyciu przez oskarżonego alkoholu dopiero na polu, po kłótni z żoną. Stąd też należy ustalić:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w którym miejscu oskarżony został zatrzymany przez policję, kiedy wracał z pola - za, czy przed rozstajem dróg i dokąd te drogi prowadzą oraz kto z nich korzysta (przesłuchanie funkcjonariuszy policji i skonfrontowanie z dwiema wersjami oskarżonego, oględziny miejsca zatrzymania); - czy droga wiodąca od rozstaju w kierunku widocznej na zdjęciu z k. 81 nieruchomości jest drogą dojazdową do niej (oględziny i przesłuchanie właściciela tej nieruchomości); - czy oskarżony został nakłoniony, a jeżeli tak – przez kogo – do powrotu do domu i czy wiedząc o 		

poszukiwaniach, prowadzonych też przez policję, wracał tą samą drogą, czy też zamierzał jedynie dojechać w widoczne dla funkcjonariuszy policji miejsce, a tym samym czy miał, czy też nie miał zamiaru kontynuowania jazdy przed zatrzymaniem przez funkcjonariuszy (kwestia karalnego usiłowania, zeznania funkcjonariuszy policji, żony oskarżonego, wyjaśnienia oskarżonego).

Odpowiedzi na tak postawione pytania pozwolą nie tylko na dokonanie zgodnych z prawdą materialną ustaleń faktycznych, ale również przeprowadzenie oczekiwanego procesu subsumcji oraz oceny stopnia winy i społecznej szkodliwości czynu, o ile oczywiście oskarżony wyczerpał swoim zachowaniem jego znamiona.

5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku

Przytoczyć okoliczności

6. Koszty Procesu

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku

Przytoczyć okoliczności

Wyrok nie jest prawomocny, a więc nie ma podstaw do orzekania o kosztach procesu.

7. PODPIS

1.3. Granice zaskarżenia

Kolejny numer załącznika	1	
Podmiot wnoszący apelację	PROKURATOR	
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Wyrok Sądu Rejonowego w B. z dnia 27 listopada 2019 roku, w sprawie (...), uniewinniający oskarżonego P. K. od popełnienia przestępstwa z art. 178a § 1 kk.	
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia		
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości	
# w części	#	co do winy
#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
1.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa	

	materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu		
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia		
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia		
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka		
#	art. 439 k.p.k.		
#	brak zarzutów		
1.4. Wnioski			
#	uchylenie	#	zmiana